

**СЕКТОР ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ
ФОНДОВА У СРБИЈИ**

Извештај за трећи квартал 2007. године

Октобар 2007. године

САДРЖАЈ

1. СТАЊЕ У СЕКТОРУ ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА.....	3
Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова	3
Власничка структура друштава за управљање.....	3
Организациона мрежа друштава за управљање.....	4
Број запослених у сектору добровољних пензијских фондова.....	4
Тржишно учешће у сектору добровољних пензијских фондова.....	4
Структура имовине добровољних пензијских фондова.....	5
Валутна структура.....	6
Обим трговања пензијских фондова на Берзи.....	7
Трансакциони трошкови.....	7
Уплате доприноса у добровољне пензијске фондове.....	8
Накнаде које друштва наплаћују.....	9
Вредност инвестиционе јединице.....	10
2. РЕГУЛАТОРНЕ АКТИВНОСТИ У ТРЕЋЕМ КВАРТАЛУ.....	12

1. СТАЊЕ У СЕКТОРУ ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА

Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На крају другог квартала 2007. године, на тржишту је пословало седам друштава за управљање добровољним пензијским фондовима (ДПФ), шест активних добровољних пензијских фондова и три кастоди банке које воде рачуне тих фондова. На три фонда пренета су средства прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања – *Delta Generali, Beograd*, ДДОР Пензија плус и Дунав. Током трећег квартала почео је с радом и Добровољни пензијски фонд Триглав пензија. Прву вредност инвестиционе јединице Триглав је објавио 11. септембра.

Табела 1: Добровољни пензијски фондови и кастоди банке

Добровољни пензијски фонд	Кастоди банка
<i>Delta Generali, Beograd</i>	<i>Unicredit bank</i>
<i>Raiffeisen Future</i>	<i>Unicredit bank</i>
Гарант	Комерцијална банка
ДДОР Пензија плус	<i>Societe Generale Yugoslav bank</i>
Дунав	<i>Societe Generale Yugoslav bank</i>
НЛБ Нова пензија	<i>Unicredit bank</i>
Триглав пензија	<i>Unicredit bank</i>

Друштва за управљање сарађују са 11 брокерских кућа, преко којих врше куповину и продају хартија од вредности (ХоВ).

Власничка структура друштава за управљање

Од седам друштава за управљање само су два у домаћем власништву – ДДОР Пензија плус и Дунав, а преосталих пет у већинском страном власништву.

Према делатности оснивача, структура друштава за управљање ДПФ је следећа:

- осигуравајуће компаније су већински власници четири друштва,
- банке су већински власници два друштва,
- страно друштво за управљање ДПФ је већински власник једног друштва.

Организациона мрежа друштава за управљање ДПФ

Организациона мрежа друштава за управљање ДПФ је још увек у развоју и, за сада, укључује укупно 26 пословних јединица, филијала и експозитура. Само је једна банка ангажована као посредник у пружању услуга информисања о чланству у добровољном пензијском фонду, а од 100 физичких лица која су од Народне банке Србије добила лиценцу за обављање тих послова ангажоване су 52 особе.

Број запослених у сектору добровољних пензијских фондова

Седам друштава за управљање ДПФ има укупно 244 запослена. Од њих су 192, или готово 80%, запослена у друштвима која су настала трансформацијом добровољног пензијског осигурања. Већина запослених ради на пословима продаје и маркетинга.

Тржишно учешће у сектору добровољних пензијских фондова

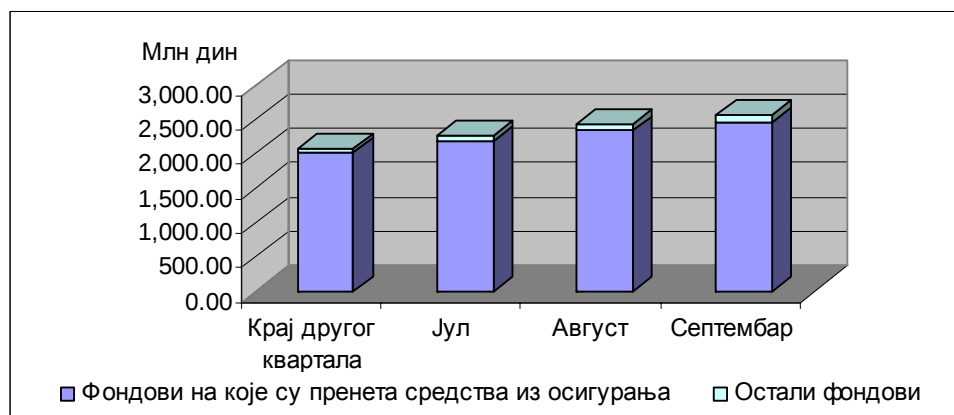
Нето имовина у сектору пензијских фондова има константан раст и на крају трећег квартала је била за 23,83% већа у односу на крај другог квартала.

Табела 2: Нето имовина у сектору на крају месеца

Крај другог тромесечја	Јул	Август	Септембар
2.069.853.776,00	2.260.701.035,05	2.421.653.690,55	2.563.151.721,84

На крају другог квартала, учешће имовине фондова који су настали преносом имовине прикупљене по основу добровољног пензијског осигурања у имовини сектора износило је 97,59%. Тај проценат је постепено смањиван и у јулу, августу и септембру је износио 96,93%, 96,28% и 95,56%, респективно.

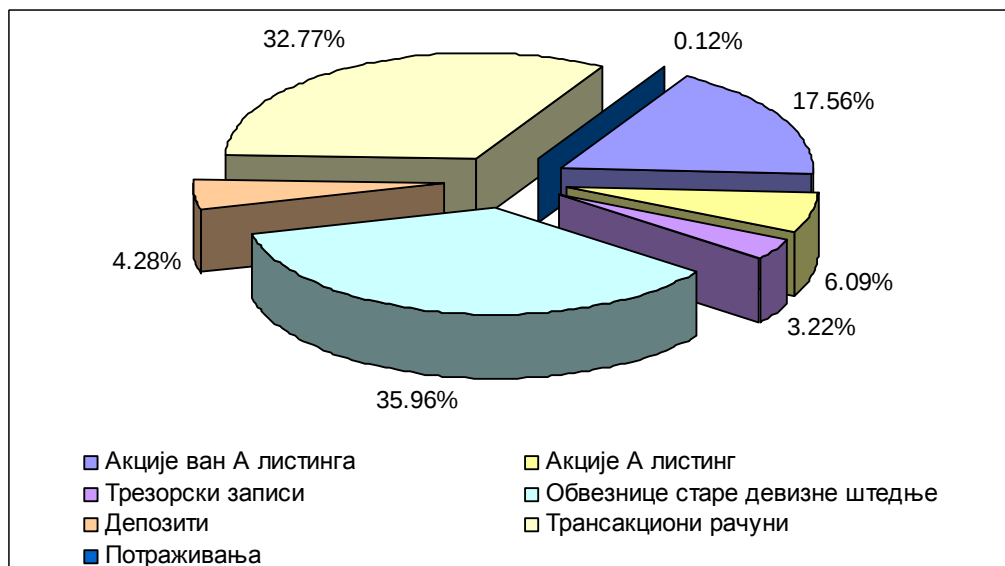
График 1: Учеће фондова у нето имовини сектора на крају месеца

Структура имовине добровољних пензијских фондова

Структура имовине у односу на први и други квартал није знатније промењена, тако да дужничке ХоВ и даље заузимају доминантну позицију. Доношењем нове одлуке о максималним висинама улагања имовине добровољног пензијског фонда, Народна банка Србије стимулише улагања у акције које се налазе на листингу А Београдске берзе, допуштајући да се у њих улаже до 40% имовине фонда. На том листингу до октобра 2007. године налазиле су се акције два предузећа – Енергопројект холдинга и Тигра.

График 2: Структура укупне имовине фондова на крају трећег квартала

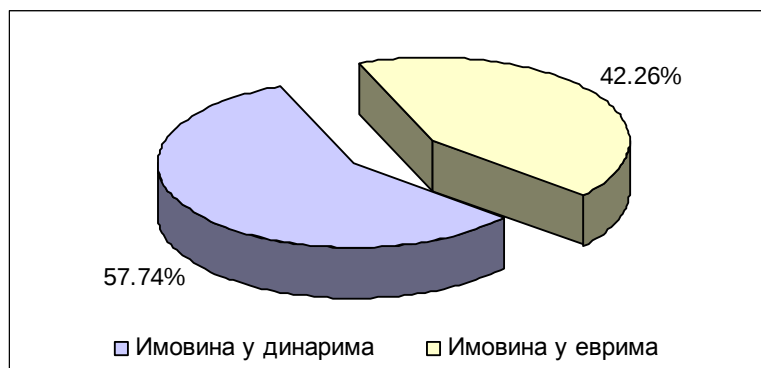

Учешће дужничких ХоВ у укупној имовини фондова износило је 39,18%. Следе их трансакциони рачуни са 32,77%, акције са 23,65% и депозити са 4,28%. Потраживања су на последњи дан трећег квартала имала веома мали удео у укупној имовини и он је износио 0,12%.

Валутна структура

Валутна структура укупне имовине фондова показује однос имовине у динарима и имовине у иностраној валути.

График 3: Валутна структура укупне имовине фондова на крају квартала

У страној валути, за сада само у еврима, налази се 1,090,271,409.03 динара, а у домаћој 1,489,690,882.02 динара. У односу на претходни квартал, структура је незнатно промењена – повећано је учешће имовине у еврима у односу на учешће имовине у динарима. Имовину у еврима највећим делом чине обвезнице старе девизне штедње.

Обим трговања пензијских фондова на Берзи

Учешће пензијских фондова у куповини ХоВ на Београдској берзи расте. Обим промета пензијских фондова у септембру мањи је од обима промета у августу, али је и обим промета на Берзи био смањен, пре свега због умањене активности страних инвеститора. Продаја хартија од вредности била је најинтензивнија у јулу.

Табела 3: Учешће пензијских фондова у трговању на Београдској берзи

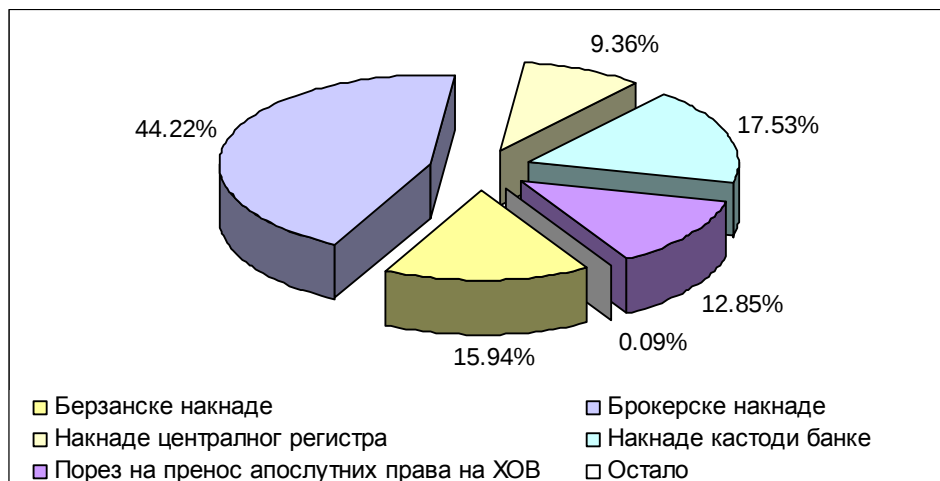
	Јул	Август	Септембар
Обим промета пензијских фондова у динарима	176,294,100.66	265,227,667.50	172,011,890.43
Учешће у промету на Београдској берзи	1.55%	2.17%	2.02%
Обим куповине пензијских фондова у динарима	115,606,584.22	217,379,484.92	164,264,730.00
Учешће у промету на Београдској берзи	1.01%	1.78%	1.93%

Трансакциони трошкови

Укупан износ трансакционих трошкова за прва три квартала 2007. године износио је око 7,5 млн динара. Структура трансакционих трошкова, изузев умањења учешћа пореза на пренос апсолутних права на ХоВ, није се значајно променила у односу на други квартал*.

* Техничка грешка у тексту је исправљена у јуну 2008. године

График 4: Структура трансакционих трошкова

Однос трансакционих трошкова према куповини и продаји ХоВ у току трећег квартала био је 0,94% у јулу, 0,65% у августу и 0,42% у септембру.

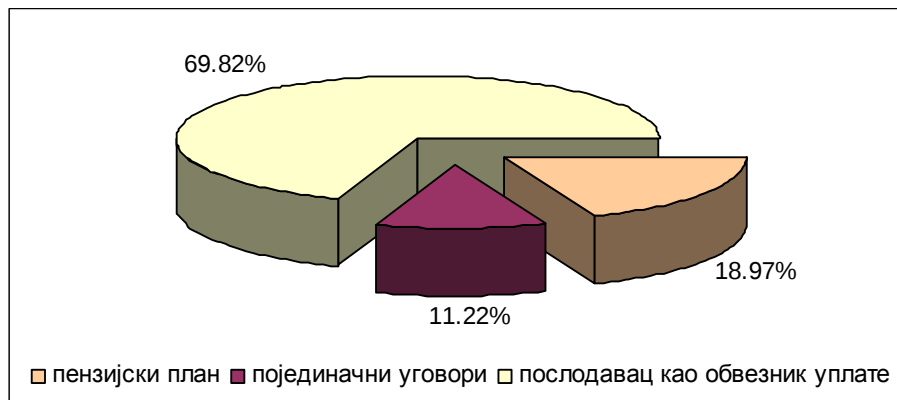
Уплате доприноса у добровољне пензијске фондове

На крају трећег квартала, број уговора закључених са друштвима за управљање ДПФ износио је 143.064. Број чланова који уплаћују допринос је у порасту, у јулу је износио 83.640, у августу 85.825 и у септембру 88.715.

Укупна уплата представља укупан допринос чланова фонда. У трећем кварталу она је износила 491.371.965 динара и већа је за 50% у односу на претходни.

Од укупно уплаћених средстава, на индивидуалне уплате се односи 55.111.163,07 динара, на пензијске планове 93.203.959,05 динара, а највећи део, 343.056.843,26 динара, чине уплате послодаваца који као обвезници уплате својим запосленима уплаћују доприносе у пензијски фонд.

График 5: Однос индивидуалних уплата, уплата преко пензијских планова и уплата правних лица која су обвезници уплате за своје запослене

Просечна уплата добија се када се укупан износ уплата подели са бројем чланова који су у датом месецу уплатили допринос. Тај просек је у јуну износио 1.820 динара и био је знатно мањи од просека у трећем кварталу.

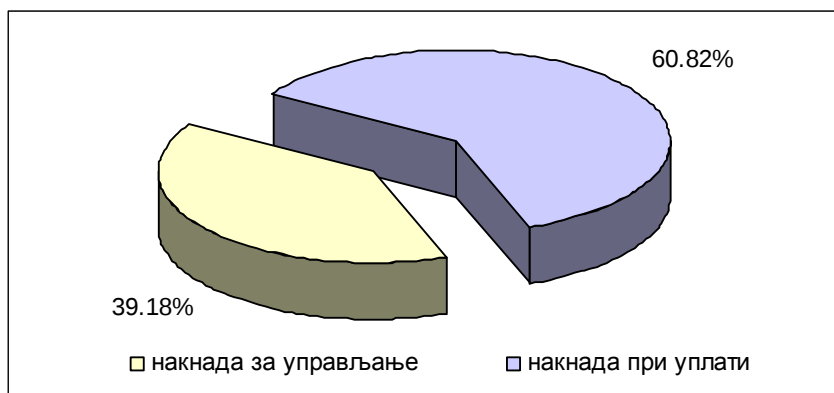
Табела 4: Просечна уплата

Јул	Август	Септембар
2,702.07	2,186.28	2,302.01

Накнаде које друштва наплаћују

Укупан износ накнада које су друштва наплатила био је 22.905.450,39 динара. Од тог износа 13.931.478,96 динара, или 2,8%, чини накнада приликом уплате доприноса, а 8.973.971,43 динара накнада за управљање.

График 6: Однос накнаде при уплати и накнаде за управљање

Вредност инвестиционе јединице

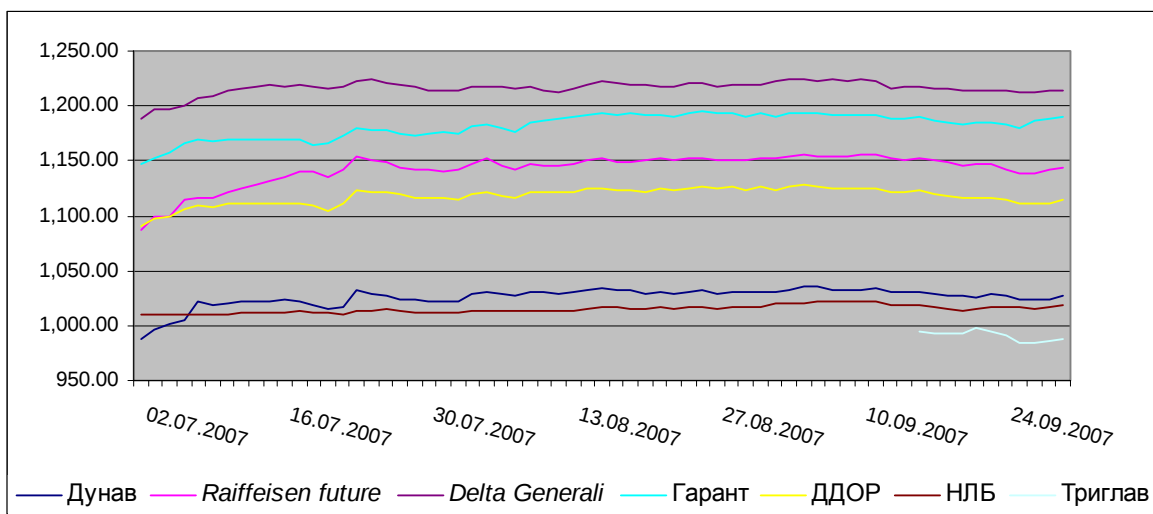
Кретање вредности инвестиционих јединица у трећем кварталу знатно је уравнотеженије у односу на други. Те вредности имају тренд кретања сличан кретању курса динара и индекса Београдске берзе – *Belex15* и *BelexLine*.

Табела 5: Вредности инвестиционих јединица

Вредност инвестиционе јединице	Дунав	<i>Raiffeisen future</i>	<i>Delta Generali</i>	Гарант	ДДОР	НЛБ	Триглав
На почетку квартала	987,60	1.086,71	1.188,50	1.146,50	1.090,78	1.009,27	1.000,08 ¹
На крају квартала	1.026,75	1.143,45	1.214,65	1.190,45	1.114,93	1.017,78	987.15
Максимална вредност	1.035,06	1.156,34	1.224,39	1.194,48	1.127,68	1.022,54	1.000,28
Минимална вредност	987,60	1.086,71	1.188,50	1.146,50	1.090,78	1.009,23	984,44

¹ Вредност инвестиционе јединице 11. септембра.

График 7: Кретање вредности инвестиционих јединица

У јулу је динар номинално депресирао према еврџ за 0,6%, а оба индекса на Берзи су, упркос честим променама тренда кретања, забележила пораст. У августу кретања индекса *Belex15* и *BelexLine* нису била усклађена, *Belex15* је забележио пад, а *BelexLine* повећање вредности. Међутим, крајем месеца оба индекса су остварила позитивну корекцију, динар је поново номинално депресирао према еврџ за 0,5%, и у том периоду вредности инвестиционих јединица су достигле своје максималне нивое за овај квартал.

Септембар карактеришу пад вредности оба индекса и номинална апресијација динара према еврџ, тако да ни вредности инвестиционих јединица с краја квартала нису премашиле максималне вредности достигнуте почетком септембра, али су остале изнад нивоа с почетка квартала.

Већина обвезница старе девизне штедње у јулу, августу и септембру је забележила пораст годишње стопе приноса.

2. РЕГУЛАТОРНЕ АКТИВНОСТИ У ТРЕЋЕМ КВАРТАЛУ

Током трећег квартала Народна банка Србије је у области надзора пословања друштава за управљање добровољним пензијским фондовима донела следећа подзаконска акта:

- **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о отварању, вођењу и преносу индивидуалних рачуна чланова добровољног пензијског фонда**, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 60/07 од 29. јуна 2007, а примењује се од 9. јула; Одлука уводи нов начин обрачуна вредности инвестиционе јединице – инвестициона јединица се купује по непознатој цени;

- **Одлуку о максималним висинама улагања имовине добровољног пензијског фонда, као и условима и начину улагања те имовине у иностранству**, објављену у „Службеном гласнику РС“, бр. 63/07 од 9. јула 2007, а којом се мењају квантитативна ограничења улагања имовине добровољних пензијских фондова, као и неке квалитативне особине ХоВ у које се може улагати;

- **Одлуку о изменама Одлуке о максималним висинама улагања имовине добровољног пензијског фонда, као и условима и начину улагања те имовине у иностранству**, објављену у „Службеном гласнику РС“, бр. 67/2007, а којом се дефинише ново квантитативно ограничење.